

Kommunala pensionärsrådet

Datum	2018-02-16
Tid	Kl. 09.00 - 12.00
Plats	Kommunhuset, Kommunstyrelsesalen (KS-salen)
Justering av protokoll	Justerare är ordföranden Jonas Väst samt IngBritt Höglin.

Närvarande

Eila Nilsson	Finska föreningen
Anders Nylin (<i>v ordf.</i>)	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Lillian Borg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Margot Nilsson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Kjell Olofsson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Berit Andersson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Aagoth Lögdahl	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Mirjam Sjöqvist	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Berit Härdfeldt	SPRF, Svenska pensionärens Riksförbund
IngBritt Höglin	SKPF, Svenska kommunalpensionärens Riksförbund
Lage Eriksson	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Wathier Svelander	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Margret Bergström	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Jonas Väst (<i>ordf.</i>)	(S) kommunstyrelsen
Leif Nilsson	(S) kommunstyrelsen
Linnéa Kjellman	(C) kommunstyrelsen
Ina Lindström Skandevall	(L) kommunstyrelsen
Caroline Grafström	kommunsekreterare

Inbjudna

Sandra West	ekonom, socialförvaltningen
Maria Björklund	chef myndighetsutövningen, socialförvaltningen
Karin Holmin	verksamhetschef, socialförvaltningen
Viveca Norberg	samhällsplanerare, stadsbyggnadskontoret
Anders Bergvick	kombibrandman, Medelpads räddningstjänstförbund

1. Mötets öppnande

Ordförande Jonas Väst öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

2. Val av justerare

Att jämte ordförande justera protokollet väljs Ingbritt Höglin.

3. Dagordning

Dagordningen godkänns med vissa justeringar. Två övriga frågor läggs till angående Wifi på äldreboenden och friskvård för äldre.

4. Föregående protokoll

Läggs med godkännande till handlingarna.

5. Information från socialtjänsten

Wathier Svelander har för KPR:s räkning skickat ett antal frågor till socialtjänsten innan sammanträdet (kursiv text):

Hur går det med de 30 miljoner som skulle satsas inom äldreomsorgen?

Ekonom **Sandra West** svarar att denna ramförstärkning med 30 mkr ska gå till stärkt bemanning inom äldreomsorgen, med särskilt fokus på äldreboenden. Så här ska medlen fördelas:

15 mkr - höjd bemanning på alla äldreboenden i snitt 0,65 årsarbetare/boendeplats

2,5 mkr - förstärkt bemanning vid särskilda behov inom äldreboenden

5 mkr - hälso- och sjukvård förstärkt bemanning sjuksköterskor

3 mkr - specialistundersköterskor

2 mkr kr - Demenscentrum

2,5 mkr - internorganisation kring Skönsmodellen

Fråga ställs om hur de nationella stimulansmedlen står i relation till dessa medel.

Sandra svarar att det inte är samma medel, men att verksamheter som tidigare har finansierats via stimulansmedlen nu kan bli reguljär verksamhet tack vare tillskottet av dessa kommunala medel. Ramförstärkningen är alltså en kommunal satsning.

Hur många växelvårdsplatser finns inom kommunen? (Växelvård innebär att den som behöver vård växlar mellan att bo hemma och i något av kommunens äldreboendens korttidsplatser i perioder i en till två veckor.) Chef för myndighetsutövning inom vård och omsorg **Maria Björklund** informerar om att det finns 13 st växelvårdsplatser fördelade på följande sätt:

Somatiska platser: (platser för personer med fysiska åkommor p g a ålder eller sjukdom)

Alnösol 4 platser

Knutshemmet i Stöde 2 platser

Rutsgården i Liden 2 platser

Demensplatser:

Solgården i Indal 3 platser

Hellbergsgården i Skönsberg 2 platser

Bifallna beslut om särskilt boende som väntar på att verkställas i februari var 62 st, varav 13 demens, 23 soma och 25 servicehus. Maria informerar också om att det inte finns något lagstöd för att man ska ha rätt till att välja specifikt boende.

Fråga ställs om varför det inte finns fler växelvårdsplatser i centrala delar av kommunen, t ex vid boendet på Norra kajen? Verksamhetschef **Karin Holmin** svarar att det har varit en utmaning att få till fler platser centralt men att tanken är att det bl a ska finnas på Lindgården. För de nya boendena Granlunda och Heffners håller man på att se över vilka olika typer av platser det ska finnas där. Två kortvårdsavdelningar på sjukhuset har flyttat in på Lindgården. Det finns önskemål om fler växelvårdsplatser, framförallt Soma-platser.

Fråga ställs om vad som ingår i Trygg hemma? Om anhöriga kan få hjälp även under kvällstid t ex om man vill delta i olika sociala sammankomster? *Maria svarar* att man då kan vända sig till mottagningsgrupp för att ansöka om insatsen ”avlösning” och blir det beviljat kommer hemtjänstpersonal och är med den anhörige.

Hur upplevs schemaläggningen vid Lindgården, Skottkund, Kristinelund? *Karin informerar* om att det har varit 0,59 årsarbetare/boendeplats tidigare. Nu arbetar man för förhöjd grundbemanning. Eventuellt kan det bli aktuellt att dra ner lite för de boenden som har upp till 0,68 årsarbetare/boendeplats. Socialförvaltningen för samtal med facket och har kommit överens om att det kan finnas tre olika nivåer av bemanning. Det finns en samsyn för att det bör vara en skillnad mellan olika boenden eftersom behoven ser olika ut.

Fråga ställs om bemanning inom äldreomsorgen - hur är rekryteringen och varför stannar vikarier inte kvar i verksamheterna? *Karin svarar* att de arbetar för att introduktion av nyanställda ska bli bättre så att de får bra förutsättningar redan vid start.

Fråga ställs om införandet av Skönsmodellen på äldreboenden - hur går det? *Karin svarar* med att prata specifikt om hur man har förändrat arbetssättet på äldreboendet i Njurunda. De har börjat arbeta mer individuellt anpassat till de enskilda. Personalen har bl a intervjuat de boende och ställt frågor om vad som är viktigt för den enskilde personen. Det har bl a lett till att man äter tillsammans och de äldre tar själv mat numera snarare än att få en tallrik med mat serverat. Olika professioner hjälps åt i mycket större utsträckning än tidigare. I överlag mycket positivt.

Fråga ställs om varför det har skett en ökning av beställda hemtjänsttimmar medan antalet personer inte har ökat. *Karin svarar* att det finns ett mer omfattande behov. Många fler väljer t ex att bo kvar hemma längre vilket gör att behovet av hjälp hemma ökar.

6. Nytt resecentrum – information om projektet samt dialog om gestaltningsförslag

Samhällsplanerare **Viveca Norberg** är inbjuden för att informera om nya resecentrum. I arbetet har man nu kommit så långt att det finns ett förslag på gestaltning av området och en detaljplan är ute på samråd.

Effektmål för ett nytt resecentrum är att få fler att resa kollektivt, att fler resenärer väljer att gå, cykla eller åka buss till tåget, att resandet blir enklare, barriären inom staden (p g a bangården) minskar, staden blir större och tätare genom utveckling av stationsområdet och Södra kajen. Viveca tipsar om hemsidan ”Sundsvall växer” där det finns info om vad kommunen bygger och planerar, men även vad andra aktörer har för planer och byggprojekt i Sundsvalls kommun. <http://www.sundsvallvaxer.se/>

Det förslag som ligger till grund för gestaltningen har arbetats fram i samband med en arkitektävling som utlystes under 2017. Gestaltningskonceptet i det vinnande förslaget bygger på att man kan nyttja den byggnadsminnesmärkta stationsbyggnaden i större utsträckning än vad som görs idag. Viveca visar ett antal bilder med ritningar och gestaltningar där man kan se att det kommer bli en nedsänkt nivå för bussarna framför stationshuset. Busstationen kommer ligga i en sutterängvåning. Marken ska höjas på framsidan av stationshuset så det blir samma nivå som det är på baksidan mot spåren. Trafikverket (TRV) driver flera olika projekt som kopplar till kommunens projekt – väg (gamla E4:an), bangård samt plattformar.

Fråga ställs om vilka bussar som ska angöra där? *Viveca svarar* att det är regionalbussar och fjärrbussar, inte lokalbussar. Det finns en stor risk att tappa mycket resande med lokalbussarna om de ska ta en ”omväg” via resecentrum. Alla busslinjer som angör Resecentrum kommer dock gå via Navet, men inte ha slutstation där.

Tillgängligheten till stationsområdet via gång- och cykelstråk kommer att förändras och förbättras mycket i och med anslutningarna över spårområdet och Parkgatan. För lokalbusstrafiken skapas en hållplats längs med Landsvägsallén och antalet cykelparkeringar utökas.

Parkeringsplatser – ca 180 långtidsparkeringar kommer finnas på södra sidan av bangården. Det kommer även att uppföras parkeringshus vid Södra kajen samt finnas ytterligare parkeringsplatser vid McDonalds. En upphöjd gång- och cykelpassage sträcker sig mellan norra och södra sidan av bangården. Passagen, på ca 160 m, möjliggör säker övergång och tillgång till tågplattformerna. Bredvid stationsbyggnaden görs plats för ett taxitorg med skärmtak.

Tidplan – detaljplanearbete sker under 2018. Projektet är förankrat politiskt och beslut om genomförande bör tas under 2018. Förhoppningsvis kan byggstart ske 2019-2020. Kostnader beräknas till 75 mkr för kommunen med tillskott på 71 mkr från TRV.

Fråga ställs om det kommer finnas både hissar och rulltrappor ner till plattformarna? *Viveca svarar* att TRV leder det projektet men att på ritningarna finns enbart trappor och hiss utritade.

7. Information från Räddningstjänsten

Kombibrandman **Anders Bergvick** informerar om brandsäkerhet med särskilt fokus på äldre. Anders inleder med att berätta om vad det innebär att vara kombibrandman. Han delar sin arbetstid mellan att hålla i olika typer av externa utbildningar och uttryckning.

Anders berättar kort om Sundsvall Timrå räddningstjänstförbund (MRF) som bildades 1990. Från 2010 ingår även Ånge kommun och förbundet fick då namnet Medelpads räddningstjänstförbund.

Det alltid finns en styrka i beredskap som består av inre befäl, (insatsledare) och ett antal brandmän. Dessutom finns deltidsbrandmän på 9 platser i de tre kommunerna.

Anders informerar om vad Lagen om skydd mot olyckor (LSO) innebär - samma skydd ska ges i hela landet, man ska få hjälp inom rimlig tid. MRF ska arbeta för att förhindra olyckor, hjälpas åt inom kommunen, ge stöd och utbildning till de som bor i kommunen.

Människor dör i bränder i hemmen och de främsta brandriskerna är elektriska apparater, kontakter, eldstäder, sängrökning och levande ljus. Många bränder är också anlagda. Anders visar diagram över vanligaste brandorsakerna. Brand på spis samt soteld i villa sticker ut som de vanligaste brandorsakerna. Det är oftast röken som dödar och man skiljer på fibrös brand eller plastbrand. Mellan 80-130 pers/år dör av rök.

Vid tre av fyra dödsbränder saknas en fungerande brandvarnare. Olika hjälpmedel som kan vara bra att ha hemma utöver brandfilt, pulversläckare och brandvarnare: timer på spis, portabla sprinklers, blinkande lampa som komplement till brandvarnare. Det är viktigt att då och då vända på släckarna så att pulvret skakas runt. När de är tömda ska man lämna dessa till personal på returstationen.

Anders berättar om det systematiska förebyggande arbete som Hampshire fire and rescue service bedriver och uttrycker en önskan om att vi i Sverige och Sundsvall skulle ha ett mer individanpassat brandskydd. Det är ett viktigt återkommande systematiskt arbete som måste prioriteras. På räddningstjänsten ser man ett behov av att individuellt brandskydd ska kopplas ihop med hemtjänstens arbete.

Anders får frågan om han har möjlighet att komma ut till pensionärsföreningar och informera om brandskydd. Anders svarar att det gör han gärna. Här är kontaktuppgifter till honom:

Anders Bergvick
Medelpads Räddningstjänstförbund
070 - 632 38 82
anders.bergvick@sundsvall.se

8. Rapportering från beredningsmötet på Alnö 2 februari

Ordföranden ger en rapport angående det öppna beredningsmöte som hölls på Alnö servicehus då även socialnämndens ordförande Malin Larsson (S) och Anders Nylin medverkade. Tyvärr var det inte så många personer från allmänheten som deltog. En förklaring kan vara att mötet inföll dagen efter snökaoset och att detta medförde svårigheter att ta sig till servicehuset. Dessutom hade det blivit en kommunikationsmiss vid planeringen av mötet som ledde till att det inte publicerades någon annons i tidningen.

En fråga var klart dominerande under samtalen med de äldre – behovet av fler boendeplatser på Alnö.

Ordföranden uppmanar KPR-ledamöterna att lämna förslag på kommundelar som skulle kunna vara aktuella för kommande beredningsmöten. Rådet föreslår Matfors och Njurunda. *Fråga ställs* om det inte borde vara fler representanter från KPR på dessa beredningsmöten? Ordföranden förtydligar att alla som vill får komma på dessa öppna möten.

9. Övriga frågor

Wifi på äldreboenden

Kjell Olofsson tar upp frågan om hur det ser ut med tillgången till Wifi i kommunens äldreboenden. Han menar att digitalisering är en viktig fråga även för äldre. KPR beslutar att till nästa möte bjuda in någon tjänsteperson som kan informera om status för digitalisering i kommunens äldreboenden.

Friskvård

Att främja fysisk aktivitet är en viktig åtgärd för att bland annat förebygga fallskador bland äldre. Wathier Svelander tar upp fråga om friskvård kopplat till den förebyggande verksamheten som bedrivs i Nacka kommun. Bl a har de gratis 90+ gymna, balansskola och Eken - träning för dem som är över 65 år. Läs mer här: <https://www.nacka.se/omsorg-stod/aldre/forebyggande-insatser/fysisk-aktivitet/>

Wathier påtalar att Sundsvalls kommun borde satsa på denna typ av förebyggande verksamhet och sponsra träningskort för äldre. (Se också Uppsala kommun – som har kostnadsfri träning i olika former.) Rådet beslutar att frågan ska tas upp igen vid ett kommande sammanträde.

Nästa sammanträde:

Datum: 25 maj 2018

Tid: 09.00 - ca 12.00

Plats: Kommunstyrelsesalen, kommunhuset

Justeras

Jonas Väst
Ordförande

IngBritt Höglin
Justerare

Caroline Grafström
Sekreterare